

BEWAAR HET PAND

Uitgave tot bevordering van de handhaving der oude Gereformeerde beginselen
verschijnt eens in de veertien dagen

KOMMISSIE VAN REDAKTIE :

Ds. G. Blom, Meerkerk; Ds. H. C. van der Ent, Dordrecht - Centrum; Ds. R. Kok, Soest; Ds. H. van Leeuwen, Elburg; Ds. D. Slagboom, Barendrecht; Ds. M. C. Tanis, Sliedrecht-Centrum; Ds. M. Vlietstra, Bunschoten; A. Beukers, Alphen a.d. Rijn; J. van Heteren, Sliedrecht-Centrum en Joh. van der Lee, Alphen a.d. Rijn.

REDAKTIE :

Ds. G. Blom, Prinses Marijkeweg 13,
4231 BP Meerkerk. Telef. 01837-1357

ADMINISTRATIE :

Joh. van der Lee, Kwartelstraat 74 2406 EP Alphen aan den Rijn, telef. 01720 - 73814, postrek. 70.43.50, t.n.v. de administrateur van „Bewaar het Pand” te Alphen aan den Rijn.
Abonnementsprijs f 10,- per jaar. Abonnementsprijs voor de Verenigde Staten en Canada 5 dollar per jaar. Advertenties f 0,25 per mm. Bij kontrakt korting.

MEDITATIE

„Laat uw licht also schijnen voor de mensen, dat zij uw goede werken mogen zien en uw Vader, Die in de hemelen is, verheerlijken”.

Matth. 5:16

Het gaat hier om het licht, dat is in het geestelijk kennen van de kaars, die door de Heere ontstoken werd. En dat is onderscheiden van het uitwendig belijden, waarin het nieuwe leven der genade gemist wordt. En al mogen wij dat uitwendig belijden niet versmaden, zo is het toch een lamp die uitgaat. Gelijk wij lezen van de dwaze maagden, die daarmede kwamen te staan voor de gesloten deuren, om verwezen te worden naar de buitenste duisternis.

Maar het licht van de kaars, die in het huiselijk leven door Gods genade op de kandelaar kwam, was niet alleen tot zegen van de huisgenoten. Het moest ook daarbuiten tot openbaring komen. Want dat licht geldt voor het gehele leven. En tot dat einde zegt de Heere Jezus: „Laat uw licht also schijnen voor de mensen”. Waarmede Hij doelt op het licht van het geestelijk kennen, dat een keerpunt bracht in het innerlijke leven van het hart.

Want in dat geestelijk kennen is het liefhebben van de Heere, door de onberouwelijke keus om voor Hem te leven. Want Hij is het vanwege Zijn goedertierenheid, waardoor het hart werd ingenomen, ten volle waardig gediend en gevreesd te worden. Het is in die onberouwelijke keus een heilige vanzelfheid tegen de zonde te getuigen. Want de zonde is in de eerste plaats Gode onterend en voert de mens ten verderve. Want in dat belijden gaat men niet met menselijke berekening te werk. In de kracht van het leven, dat opkomt uit de liefde van de Heere en tot de Heere, wordt haat en smaad verdragen voor Zijn naam en zaak. Men zoekt er ook anderen door te bewegen tot het geloof, om er door behouden te mogen worden.

Naarmate het geestelijk kennen door Gods volheerlijke heilsopenbaring diepgang bekomt in het hart, verkrijgt het steeds meer vrijmoedigheid voor de naam en zaak des Heeren uit te komen. Want daartoe zijn zij tot het getuigen van Hem op de aarde gesteld. En hiertoe worden zij steeds aangedreven door het bevel des Heeren: „Laat uw licht also schijnen voor de mensen”.

Maar in dat werk ontmoeten die mensen van buiten af en van binnen uit tegenstand. Om was het mogelijk dat licht te doven door er maar van te zwijgen. En dat zou zeker plaats vinden, zo zij er niet door gedreven werden naar de troon der genade. Het wordt een zuchten tot de Heere en een smeken om ontferming, opdat zij daarin door Hem gesterkt mochten worden. Want Hij weet hoe zwak zij zijn van moed en hoe klein van kracht. Maar de Heere, Die het goede werk begon in hun harten, is niet alleen een hoorder, doch ook een verhoorder der gebeden. En dat geeft hun steeds weer moed en kracht daarin voort te gaan, in afhankelijkheid van Zijn genade. Want door Hem te verloochenen voor de mensen wordt Zijn Naam onteert en het nieuwe leven onderdrukt. Wat hen zo steeds meer afhankelijk doet worden van de genade van de Heere en de onderwijzingen van de Heilige Geest. Om te volharden in het belijden van Zijn ontfermende liefde, die uitblinkt in de rijkdom van Gods goedertierenheden. Het

hart krijgt er dan ook steeds meer vermaak in goed van de Heere te spreken, opdat anderen voor Hem gewonnen zouden worden.

En in dat verband spreekt de Heere Jezus van de goede werken, die zijn uit het geloof en naar Gods wet, tot Zijn eer. Waarmede niet verstaan kan worden de goede werken in de kracht van de algemene genade, die ook gevonden worden bij mensen, die niet godsdienstig zijn, laat staan bij degenen, die wel godsdienstig zijn, en daarop ook nog wel, ten onrechte, vertrouwen komen te stellen voor de eeuwigheid. Maar bij de daders van het geloof, gaat het om het geloof, dat door de liefde werkt. En dat is de innerlijke beleving des harten in het geloof.

Al was Ruth in de keus van haar leven een lichtend licht in Bethlehem, daar zij haar land uit liefde tot de Heere en Zijn volk had verlaten, zo hield zij zichzelf toch nog voor een vreemde, stond nog alleen, dus voor eigen rekening. Was nog niet naar haar innerlijke overtuiging het eigendom van de Heere. Maar zij bleef tot roem van Gods genade niet staan in de eerste beginselen der genade. Maar zij mocht door Hem verder en dieper geleid worden, om het eigendom van de Heere te worden.

Het is dan ook niet profijtelijk voor het geestelijke leven om in de eerste beginselen te blijven staan. Het goede werk door de Heere begonnen wordt voortgezet onder de bearbeiding van de Heilige Geest in de waarachtige bekering. Die wel niet gescheiden is van bekering van de Heilige Geest in de waarachtige bekering uit de duisternis tot Gods wonderbaarlijk licht door de verheerlijking van wederbarende genade, doch wel onderscheiden. „Want de droefheid naar God werkt een onberouwelijke bekering tot zaligheid”. Heeft een innerlijke hartelijke behoefte aan de verzoening met God, vanwege de diepe breuk in Adam. Want het hart zegt, ik heb in Adam gegeten van de verboden boom, ik heb het mij waardig gemaakt voor eeuwig verwezen te worden naar de buitenste duisternis. Wat het hart in liefde tot Gods rechtvaardigheid doet buigen in het stof der verootmoediging. En dat met een innig welgevallen aan de straf van hun ongerechtigheid. Want de straf der zonde is geheel in overeenstemming met de Gode onterende daad der zonde.

En zie, het belijft de Heere in Christus te gedenken aan Zijn verbond. Wat het hart doet komen tot de genade van het geloof, door Die gezegende Borg als geschenk van de Vader op grond van Zijn borggerechtigheid te omhelzen, door Zijn voldoening tot verzoening met God. En het hart smaakt de vrede Gods, die alle verstand te boven gaat, tot verheerlijking van de Heere.

En uit de beleving van dat goede werk straalt dat goede werk Gods uit naar buiten, om dat anderen aan te prijzen. Want de verheerlijking van dat goede werk Gods is ook voor anderen te bekomen in het ootmoedig buigen voor de majesteit van Gods rechtvaardigheid. En te meer waar het alsdan verstaan wordt bij het licht van de Heilige Geest, dat Christus is opgewekt om onze rechtvaardigmaking, want Hij heeft door Zijn dadelijke gehoorzaamheid het recht ten eeuwige leven verworven.

En door te wandelen in Christus op de weg van heiligmaking, gaat het hart met des te meer kracht zoeken de dingen die boven en eeuwig zijn. Zodat de innerlijke beleving van dat goede werk Gods ons dan steeds mee

VAN DE ADMINISTRATIE

Wie kan mij helpen aan het adres van H. Vredenburg, Baggelhuizen 8, 9405 VD Assen? Bijvoorbaat dank. Sinds de opgave van nieuwe abonnees in ons blad van 15-2-'79, mochten wij wederom een groot aantal adressen ontvangen, n.l. 16, w.o. 3 van de Kerkeraad te Sliedrecht(C), 3 van de kerkeraad te Elburg, 5 via Ds. Blom, 4 via Ds. Van der Ent. Inderdaad, Ds. Van der Ent, zoals u schreef: De zaak gaat door! Ook aan giften en overbetalingen in dank ontvangen f 1848,50. Zulke berichten te mogen doorgeven is steeds weer bemoedigend in ons vele werk voor ons blad. Nog een paar honderd abonnees gireerde niet het verschuldigde bedrag van zegge f 10,—. Kom stel het niet langer uit, maar doe het direkt, want van uitstel komt zo vaak afstel. Wij zien nog steeds belangstellend uit.

Adm. adres „Bewaar het Pand”, Kwartelstraat 74, Alphen a/d Rijn, giro 704350.

v.d. L.

heilbegerig werkzaam doet zijn aan de troon der genade, om daarin te mogen volharden. En dat rekt de Heere in het geloof Zijn volk toe: „ja, als had ik ook al de gehoorzaamheid volbracht, die Christus voor mij volbracht heeft”. En uit die innige en innerlijke werkzaamheden van het geloof onder de bedauwing van de Heilige Geest, wordt het dan een verheerlijken van de Vader, die in de hemelen is. Wat Petrus deed uitroepen: „Geloofd zij de God en Vader van onze Heere Jezus Christus, Die naar Zijn grote barmhartigheid ons heeft wedergeboren tot een levende hoop, door de opstanding van Jezus Christus uit de doden”.

Het hart heeft er dan ook behoefte aan met het Goddelijke verlossingswerk, dat is opgekomen uit de goedertierenheid van de Vader, en wat de Gezalfde van de Vader voor Zijn rekening heeft genomen, daarin de Vader te verheerlijken. Want dat houdt in de innerlijke beleving van het kindschap. En te meer, daar wij ons in de moedwil van onze ongerechtigheid, van het Vaderhart kwamen los te scheuren, zodat wij daarmede het vaderhuis zijn verloren, door dat te verachten.

En nu is in Christus het vaderhart en huis geopend, om in het geloof die vaderlijke liefde te mogen smaken, om Zijn vaderlijke heerlijkheid te aanschouwen. En dat, daar wij van nature kinderen der duisternis zijn, door onze moedwillige ongehoorzaamheid. Terwijl de Zoon Zijner liefde door de Vader gezonden is, om kinderen der duisternis kinderen des lichts te doen worden, om de vader der lichten eeuwig te verheerlijken. Wat het hart door de dierbare werkingen van Zijn Geest steeds heerlijker doet worden.

En daarom zegt de Heere Jezus: „Laat uw licht also schijnen voor de mensen, dat zij uw goede werken mogen zien”. En dat niet alleen om daarin vrede en blijdschap te smaken, maar om er des te meer door aangedreven te worden uw Vader, Die in de hemelen is, te verheerlijken. En daar de Vader der lichten dat alles deed om Zijns naams wil, is Hij het eeuwig waardig daarin verheerlijkt te worden. Want dat verwekt en sterkt steeds meer de innige afkerigheid van de werken der duisternis. Om van ganser harte uw Vader, Die in de hemelen is te verheerlijken. Terwijl Hij dat wil gebruiken om de ogen van anderen, die dat licht niet kennen, er voor te openen. En al is de mens van nature in de staat der duisternis, zo heeft hij toch nog het licht van de ingeschapen Godskennis.

Maar weet door alles heen, dat de Heere de goede werken kent en keurt. Want de grote Koning Jezus Christus zegt: „Komt, gij

gezegenden des Vaders, beërft het koninkrijk." Want zij hebben Hem te eten gegeven, te drinken gegeven, geherbergd, gekleed, bezocht als Hij krank was en waren tot Hem gekomen in de gevangenis. En zij wisten er niets van. Maar de grote Koning gaf hun dit antwoord: „Voor zover gij dit één van deze Mijn minste broeders gedaan hebt, zo hebt ge dat Mij gedaan". En dat, om Hem daarin eeuwig in aanbidding te verheerlijken.

Soest.

R. Kok

VAN DE REDACTIE

1. **Ds. H. C. van der Ent.** Onze vriend en medewerker Ds. Van der Ent moest onverwacht in het ziekenhuis worden opgenomen. We hopen van harte, dat het van korte duur zal zijn en dat de Heere het wel maakt.

2. **Gideon.** We hebben in de afgelopen dagen weer een aantal bestellingen op het boek van Ds. Van der Ent mogen ontvangen. Zoals we al schreven komt het boek D.V. in maart uit. Zolang het nog niet verschenen is geldt de voorintekenprijs van f 37,50. Men haaste zich dus om daar gebruik van te maken. Men kan zich bij ons opgeven, telefonisch of schriftelijk.

3. **School voor Dundas en Hamilton.** Weer ontvingen we een paar giften en wel f 10,— van A. D. en f 200,— van C.V. Waarvoor hartelijk dank.

B.

DE DORDTSE LEERREGELS

15e les.

HOOFDSTUK I, art. 8.

Steeds meer blijkt bij de behandeling van de Dordtse Leerregels, dat de Dordtse vaders zeer veel licht des Geestes nodig hadden om de dwaalleer van de Remonstranten te onderscheppen en in 't licht te stellen. En dat licht mochten zij door genade ontvangen. Want in de leerstellingen der Remonstranten blijkt, dat zij wijzer wilden zijn dan de Heilige Schrift. Zij maken allerlei subtiële of listige onderscheidingen, waardoor zij de verkiezing toch in de hand van de mens leggen en dan komt dit hierop neer, dat God verkiest.... wie geloven. Zij stellen het geloof dus als VOORWAARDE, die de mens moet en van zijn kant kan vervullen. Men moet zelf de beslissing nemen om te geloven. In „De verwerping der dwalingen, die leren..." I/4 lezen we het volgende:

„De mens moet het licht der natuur recht gebruiken, vroom, klein zijn, nederigen voor het eeuwige leven geschikt."

Vroom, klein, nederig zijn houdt dus in: zonde-kennis en berouw daarover.

Maar, zo zult u vragen, die gaan toch aan de vergeving vooraf? Ongetwijfeld, maar nooit als *voorwaarden* voor het geloven, waardoor men zich *geschikt* kan maken tot het eeuwige leven.

Hieruit valt o.i. wel wat te leren.

Veel bekommerde harten zitten meermalen met de vraag in hun ziel: Ach, wist ik toch maar, dat ik dat ware berouw heb gekregen en dat mijn zonde-kennis de echte kennis is, ja, dan zou ik *geloven*, dat de Heere het goede werk in mij begonnen is.

De vraag is zeer zeker te verstaan. David vroeg in psalm 139: „Doorgrond mij, o God! en ken mijn hart; bedroeft mij en ken mijn gedachten; en zie, of bij mij een schadelijke weg zij, en leid mij op de eeuwige weg."

Deze vraag is ook nodig, want ons hart is arglistig, ja, dodelijk, wie zal het kennen. De vrees betreffende het „nabijkomend werk" is niet ondenkbeeldig. Ontdekkend licht is zeer zeker noodzakelijk, ja steeds weer bij Gods kinderen. En dat had David ook nodig. Maar—hij bedoelde niet, om zo tot het „geloven" te komen. Dit zou het stellen van *voorwaarden* betekenen.

Dus al is de vraag van een bekommerd en bevreesd hart te verstaan, zij mag toch niet bedoelen om zo tot „geloven" te komen. In dit verband is wel ontdekkend licht nodig, om de remonstranten in EIGEN hart te ontdekken! Maar nogmaals zij gezegd, dat daarom ware zonde-kennis en berouw niet noodzakelijk zouden zijn voor de eeuwigheid, maar dan als behorend tot de elementen in het zaligmakend geloof en als kentekenen van de uitverkiezing. We hopen daarop straks nader terug te komen.

We keren nu weer terug tot artikel 8. Daarin lezen we:

„De voormelde verkiezing is niet menigerlei, maar een en dezelfde, van al degenen, die

zalig worden, beide in het Oude en Nieuwe Testament."

„De verkiezing is menigerlei". Dat leerden de Remonstranten. Daarmee kwamen zij op de Dordtse Synode.

Ook zij maakten scheiding tussen het Oude en Nieuwe Testament. Het Oude als minderwaardig en het Nieuwe als het ware. En dat standpunt is helemaal *tegen* Gods Woord.

Wel is er onderscheiding tussen beide Testamenten, wat de *bedoeling* betreft, als van BELOFTE en VERVULLING ten opzichte van de komst van Christus in het vlees. Dat wil echter niet zeggen, dat Christus niet in het Oude Testament zou zijn. Wel niet als het Vlees-geworden Woord, maar als de „ENGEL DES VERBONDS" of de „ENGEL ZIJNS AANGEZICHTS", van Wien wij lezen in Jesaja 63:9 „En de Engel Zijns Aangezichts heeft hen behouden." Van deze Engel schrijft Mozes in Exodus 23:21: „Want Mijn Naam is in het binnenste van Hem." Dit kan dus niemand anders zijn dan Christus Zelf. Er is dus geen wezenlijk verschil tussen het Oude en Nieuwe Testament. Augustinus heeft gezegd, dat het NIEUWE Testament in het OUDE *verborgen* is en dat het Oude Testament in het NIEUWE openbaar wordt. Zo was Christus als de Inhoud van het Evangelie dan ook al *komende* vanaf het paradijs en wel in de z.g.n. *moederbelofte*, Gen. 3:15. Onze Heidelbergsche Katechismus verklaart dit. Op de vraag betreffende de kennis van de Middelaar: „Waaruit weet gij dat?" luidt het antwoord: „Uit het heilig Evangelie, hetwelk God Zelf eerstelijk in het paradijs heeft geopenbaard."

De Oud-Testamentische vromen zijn op geen andere wijze zalig geworden dan die van de Nieuw-Testamentische bedeling. Want er is maar één weg tot zaligheid en dat is Christus. Hij heeft gezegd: „Niemand komt tot de Vader dan door Mij." (Joh. 14:6).

„De verkiezing is niet menigerlei." Zo belijden onze Dordtse vaders. De Remonstranten en maakten ook onderscheid tussen een *algemene* en een *bijzondere* verkiezing. Onder een algemene verkiezing verstonden zij, dat God besloten heeft te verkiezen, wie in Christus zouden geloven. Zij zegt wie in het algemeen zalig kan worden. Nu houdt dat volgens de Remonstrantse leer niet in, dat ieder, wie in Christus gelooft, daarin zal *volharden*. Want zij leerden ook een *afval* der heiligen. In hoofdstuk V/9 lezen we: „Die leren: „dat Christus nergens gebeden heeft, dat de gelovigen in het geloof onfeilbaar zouden volharden."

En in hoofdstuk V/6: „Die leren: „dat de leer van de verzekerdheid der volharding en der zaligheid uit haar eigen aard en natuur een oorkussen des vleses is."

Onder de *bijzondere* verkiezing verstonden de Remonstranten, dat God besloten heeft, diè mensen de zaligheid te geven, die zullen geloven en daarin volharden. Bij degenen die zó sterven blijkt dan de *beslissende* verkiezing. En dat is dan volgens hen de verkiezing tot de *heerlijkheid*.

Zo stelden de Remonstranten bij hun standpunt over een „algemene" verkiezing, dat deze is „een onvolkomen, herroepelijke en voorwaardelijke" verkiezing. En dat de bijzondere verkiezing is: de volkomen, onherroepelijke en volstreekte verkiezing. Zien we dus niet duidelijk in deze dwaalleer, dat men de verkiezing uiteindelijk geheel legt in de handen van de mens?

Daarom belijden onze vaders in artikel 8 van hoofdstuk I, dat de verkiezing krachtens Gods eeuwig Raadsbesluit is een verkiezing tot zaligheid en derhalve hierin ook begrepen is: de gehele *weg* der zaligheid. We lezen:

„Aangezien de Schrift ons een enig welbehagen, voornemen en raad van de wil Gods voorstelt, waardoor Hij ons van eeuwigheid heeft uitverkoren, beide tot de genade en tot de heerlijkheid, tot de zaligheid en tot de weg der zaligheid, dewelke Hij bereid heeft, opdat wij daarin zouden wandelen. (Efeze I: 4 en 5 en II: 10.)"

„Opdat wij daarin zouden wandelen."

Duidelijk maken onze vaders hierbij kenbaar, dat deze leer van Gods vrijmachtige verkiezing en genade geen *zorgeloze* mensen maakt. Die zijn er wel, maar dat ligt niet aan deze *leer*, maar aan henzelf en wel door hun redenering: als ik uitverkoren ben, dan kom ik er toch wel. Ben ik het niet, dan baat toch al mijn bidden en kerkgaan niet. Zo leeft men rustig door, onbezorgd voor de allesbeslissende eeuwigheid! Maar zegt vader Hellenbroek in zijn vraagboekje niet kenne-

lijk; dat God ook de *middelen* tot dat einde meteen heeft besloten?

Ten slotte deze opmerking nog.

Bekommerde harten kunnen toch met de vraag zitten: och, hoe kom ik tot de troost, te weten ook een uitverkorene te zijn?

Wel, omdat ook in Gods eeuwige verkiezing ligt opgesloten de *weg* der zaligheid. Dan is het nodig er naar te staan, die *weg* nader te kennen en het licht en de toepassing te ontvangen van Christus' getuigenis:

„Ik ben de Weg, de waarheid en het leven!"
E. v.L.

ONTMOETINGS DAG

D.V. zaterdag 21 april 1979

Pasen valt dit jaar laat. Daarom is ook onze eerste ontmoetingsdag in 1979 enkele weken later dan vorig jaar. In verband met de langdurige winter, waardoor het voorjaar lang op zich heeft laten wachten, komt dat goed uit. Over enige weken zal het er in ons land wat de natuur betreft anders uitzien dan nu.

We hopen, dat we weer velen mogen begroeten en bovenal, dat we elkaar in Gods gunst mogen ontmoeten. Velen hebben aan vroegere ontmoetingsdagen aangename herinneringen overgehouden.

Het programma ziet er als volgt uit:

Morgensamenkomst aanvang 10.30 uur

Opening: Ds. G. Blom

Spreeker: Ds. P. vanZonneveld
over: Tot prijs Zijner heerlijkheid

Slotwoord: Ds. M. Vlietstra

PAUZE

Opening: Ds. A. Baars

Spreeker: Ds. H. van Leeuwen
over: Christus' Zelfopenbaring als de Opstanding en het Leven

Slotwoord: Ds. H. C. van der Ent

De bedoeling is, dat we zo ongeveer om 4 uur in de middag weer naar huis kunnen terugkeren. Dat is ook voor bezoekers uit het noorden gunstig. Zij kunnen als alles goed mag gaan op tijd thuis komen.

Het behoeft geen betoog, dat alle vrienden en vriendinnen van Bewaar het Pand en ook anderen van harte welkom zijn.

B.

REFORMATORISCH ONDERWIJS IN OOST-FRIESLAND TE DRACHTEN

We wilen de aandacht van onze lezers vragen voor de advertentie van de vereniging voor Chr. onderwijs op Reformatorische grondslag in Oost-Friesland te Drachten, die voorkomt in dit nummer.

Al sinds geruime tijd schrijven we een en ander over het schoolleven in Canada en wel in het bijzonder over de vorig jaar in gebruik genomen school voor Dundas en Hamilton. Daar zijn soortgelijke omstandigheden als in het noorden van Friesland. Reformatorische christenen begeren onderwijs voor hun kinderen naar Schrift en belijdenis. Dat vraagt offers. Die zijn in Canada veel groter dan hier, omdat daar het hele onderwijs door de ouders bekostigd moet worden. Maar dat neemt niet weg, dat ook de ouders, die ver weg wonen en toch hun kinderen naar de Reformatorische school te Drachten sturen, daarvoor offers moeten brengen, die soms de draagkracht te boven gaan. Daarom is wat financiële hulp van de kant van meelevende van harte welkom. Met het oog daarop wijzen we op de advertentie van de schoolvereniging. We weten, dat er in onze kringen veel offervaardigheid is en houden er ons van overtuigd dat deze en gene wel wat naar de penningmeester vervoer te Oldeboorn zullen sturen.

B.

ABORTUS-WETSONTWERP

Zoals wellicht al bekend is is er een actie gaande om aan H.M. de Koningin kaarten te zenden met het verzoek om het desbetreffende wetsontwerp niet te ondertekenen. Deze actie heeft onze instemming. Er zijn inmiddels al 400.000 kaarten verzonden. Wanneer men zich nog onthouden heeft van medewerking laten dan de handen uit de mouwen gestoken worden en alsnog vele kaarten getekend en aan onze koningin verzonden worden. De kaarten kunnen

ALLE BEGRIP TE BOVEN (18)

5. Henrietta (2)

zonde, omdat ik zo slecht was geweest om te zeggen: „Wat deze zonde ook is, ik doe haar”. Toen beleed ik al de omstandigheden aan haar, wat haar geheel ontstelde. Na enig stilzwijgen zei ze alleen: „Wel, het is verbazend, hoe slecht zelfs kinderen kunnen zijn”. Dus kreeg ik niet veel troost van haar en keerde ik naar mijn kamer terug, ongelukkiger dan tevoren.

Tenslotte vond ik, toen ik door het huis dwaalde, een stapel boeken, die daar voor een lange tijd onaangeroerd gelegen hadden, en toen ik er zo maar een oppakte, werd ik getroffen door de titel: „De tranen van de Verlosser” en op de grond zittend opende ik het. In dezelfde band ingebonden was een korte verhandeling, genaamd: „over de zonde tegen de Heilige Geest, gericht aan beproefde zielen”. Ik was ontroerd en verbaasd. Ik was nooit eerder in mijn leven iets over dit onderwerp tegengekomen en ik begon het met grote aandacht te lezen. De schrijver verdiepte zich niet te veel in de natuur van deze zonde, maar hij liet duidelijk zien, dat zij die er schuldig aan zijn van de werkingen van de Heilige Geest in hun hart verstoken zijn en „als de liefde en gunst van God in uw ogen begerenswaardiger zijn dan iets anders dan werd u niet toegelaten deze zonde tot de dood te begaan”. Hij liet zien, dat het boosaardigheid van de satan was, die iemand lastig viel die met deze vrees achtervolgd werd. Ik vond het allemaal bemoedigend en hoopte, dat het ook voor mij waar bleek te zijn. Nog in twijfel verkerend dacht ik er echter aan naar de avonddienst te gaan, daar de klokken toen juist begonnen te luiden. Tijdens het eerste punt vielen deze woorden met zoetheid in mijn ziel: „Vrees niet, want Ik heb u verlost; Ik heb u bij uw naam geroepen, gij zijt van mij”. Al mijn angsten verdwenen en van dat uur af tot nu toe is het hun niet toegestaan geweest op dit bijzondere onderwerp terug te komen.

Een paar weken later ging ik heen om die verhandeling weer eens te lezen, maar ze was niet meer in dat boek, zelfs niet enige aanduiding ervan in de inhoudsopgave. Ik wist niet wat ik er van moest denken, maar zo zeker was ik, dat ik haar daar had gelezen en dat zij er nu niet meer was, dat ik bereid was om het als een wonder te zien, maar ik vertelde niemand wat er gebeurd was. Verscheiden jaren later werd dit raadsel zo opgelost: Een andere zuster en ik waren de boeken van mijn

vader aan het uitzoeken na een verhuizing en we begonnen over deze boeken te praten. Zij zei, dat sommige goede mannen vaak onjuist waren en ze noemde de uitgave van de verhandelingen over de zonde tegen de Heilige Geest, wat, zeide zij, juist de weg was om deze dingen in de gedachten van de mensen te brengen.

„Heb je ooit een van zulke verhandelingen vernietigd?” vroeg ik. „Ja”, antwoordde zij. „Er was er een in een van onze boeken en ik kon het er uit halen zonder het boek te beschadigen en ook de plaats waar zij bij de inhoud genoemd werd.”

„Ik weet welk boek het was”, zei ik „het was How's „De tranen van de Verlosser”.

„Wat, had hij het dan gezien?” vroeg ze. Ik zei alleen ja, maar voelde heel veel en dacht wat een genade het was, dat al had het ook jaren in het huis gelegen, het haar nooit toegestaan was er de hand aan te leggen tot kort nadat het voor mij gedaan had wat het voor mij gedaan had.

Nadat ik zo van die beproeving verlost was ging ik kalm mijn weg en ik denk, dat ik wel kan zeggen, „dat ik naar de bescheidenste secte van onze godsdienst als een Farizeeër geleefd heb”. Helaas, het is vreselijk te denken, hoe ik evenals anderen in deze toestand over Christus kon spreken en onderwijzen en mijn lange gebeden vullen met het gedurig noemen van Zijn naam en rechtvaardigheid en toch uit bevinding niets in deze wereld van Hem kende. Wat betreft duidelijke antwoorden op mijn gebeden, kan ik wel zeggen, dat ik er nooit naar uitzag, en ik dacht, dat de vergeving van zonden natuurlijk plaats had zonder ons weten, als wij maar zeer godsdienstig waren. Daar ik er zeker van was in een staat van genade te verkeren, is het niet te verwonderen, dat ik vaak tijden van vaal blijdschap had, die ik voor de vrede met God hield en zag als een goed teken, zoals het Woord zegt: „Verblijdt u te allen tijde”.

Ik verkeerde voor enige tijd in deze toestand na onze verhuizing naar Hampstead en ik herinner mij, dat er toen twee voorvallen waren, waardoor mijn vertrouwen een plotselinge schok kreeg. De eerste was deze. Ik kwam uit mijn kamer, gelukkiger dan ik gewoonlijk was en goed voldaan na mijn ersntige gebeden. Toen ik naar beneden ging werd ik stil gehouden door deze vraag: „Ben je er zeker van dat je wedergeboren bent?” „Ja”, zei ik „natuurlijk moet ik dat zijn”. De vraag herhaalde zich. Ik stond stil en vroeg mij af, wat zoiets in mijn gedachte kon brengen en antwoordde als tevoren met een paar bewijzen uit de Schrift.

besteld worden bij J. Donker, postbus 33095 Klaprooslaan 113, 3005 EB Rotterdam. Het telefoonnummer is 010-228546 - 118292. Laat er plaatselijk iemand tot activiteit komen, de kaarten voor velen bestellen en die dan uitreiken ter ondertekening.

B.

VOOR DE JEUGD

Beste Jongelui!

De brief van Paulus aan Filemon 39

„Ik, Paulus, heb het geschreven met deze mijne hand, ik zal het betalen: opdat ik u niet zegge, dat gij ook uzelf mij daartoe schuldig zijt.”

Fil.:19

Paulus wil dus de schuld van Onesimus betalen, namelijk de schuld of schade die Filemon in geldelijk opzicht geleden had, door het optreden van Onesimus. Wij hebben gezien, dat Paulus hierdoor als een echt christen tot openbaring komt, als iemand, die het Beeld van Christus vertoont.

Wat Paulus beloofde en niet behoefde te doen, heeft Christus beloofd en metterdaad gedaan. Hij heeft de schuld betaald voor al Zijn volk. En dat niet met de prijs van goud of zilver, maar met de dure prijs van Zijn dierbaar bloed. Kostelijke zaken om daarover door te denken, en als men dat dan gelovig mag doen, zó, dat Hij nu ook voor mij betaald heeft, dan werkt dit bevrijdend in het hart. Want wie de Zoon zal hebben vrijgemaakt, die zal waarlijk vrij zijn.

Daar zit in deze tekst nog meer, wat onze overdenking niet mag ontgaan. Paulus schrijft aan Filemon: „Ik, Paulus, heb het geschreven met deze mijne hand.”

Overtuigender kon de goedwil van Paulus, Filemon niet worden bijgebracht. Filemon behoefde ten deze niet af te gaan op een gerucht. Het zou natuurlijk mogelijk zijn, dat Paulus tegen deze of gene gezegd zou hebben: Zeg maar tot Filemon dat hij over het geld zich niet ongerust behoeft te maken, daar zal ik wel voor zorgen.

Welke garantie zou Filemon dan gehad hebben, dat Paulus het, desverlangd ook zou doen? Jullie begrijpen wel hoe dat gaat in het leven. We kunnen soms met de mond veel beloven, vooral als het op geldzaken aan-

komt. Doch als we dan met geld voor de dag moeten komen, dan is de gulle belover menigmaal niet meer te vinden. En als hij op zijn belofte zou aangesproken worden, tien tegen één, dat Hij zou zeggen nergens van te weten. En waar moet je je dan op beroepen? Je hebt geen enkel bewijs in handen, dat hij bepaalde verplichtingen op zich heeft genomen. Daarom hebben we in de zakenwereld de dingen maar graag zwart op wit staan. Dan heb je tenminste enig houvast. Als iemand het geschreven heeft en het met zijn eigen hand ondertekend heeft, dan kun je dat de andere partij altijd laten zien. Hij kan er dan niet meer van af.

Nu, zo is het hier ook. Paulus laat Filemon weten, en Filemon kan er zich van overtuigen, dat Paulus meent wat hij zegt. Hij laat het hem schriftelijk toekomen. Uit het handschrift kan Filemon weten: Het is van Paulus, en van niemand anders. Dit is genoeg om alle twijfel te doen verdwijnen.

Deze zaak heeft ons in gedachten verder gebracht. En dan zien wij ook hier, in de handelwijze van Paulus, de schaduw van Christus.

Deze heeft het niet alleen beloofd, dat Hij alles betalen zou, maar dat is ook aan de Kerk zwart op wit meegedeeld. Al de beloften in het oude testament zijn er een bewijs van. En ook datgene wat in het nieuwe testament daaromtrent beschreven staat. Het staat zwart op wit beschreven dat Hij gekomen is, om al de schuld van Zijn volk te voldoen. Hij toch is het ware Lam, Gods, dat de zonde der wereld wegnemen zou.

Ja, we mogen *nog verder denken*. Het staat niet alleen beschreven dat Hij het doen **zou**, maar dat Hij het nu ook gedaan **heeft**. Want Hij heeft met ene offerande een volkomen genoegdoening teweeggebracht. Al Zijn bloed heeft Hij op Golgotha tot een losprijs gegeven... Hij betaalde zó volkomen, dat er niets meer te betalen overbleef.

Deze rijke heilsweldaad, behoeft je nu niet te geloven, op grond van wat je van deze of gene daar wel eens van gehoord hebt. Neen, je kunt het zelf lezen. Het staat in het Woord van God. Dat heeft God als 't ware met Zijn eigen hand geschreven en ondertekend. Ge behoeft dus nooit meer te vragen: Zou het wel waar zijn? Kan ik er wel op aan? Weet ik het wel zeker? Je kunt er op aan, volkomen. Want de Heere kan, met eerbied gezegd, van Zijn eigen Woord niet meer af.

O zeker, van mij kan Hij af en van iedereen. En ieder die zichzelf kent, zal dit moeten onderschrijven. Want Gods kinderen verzondigen het elke dag op een zodanige wijze, dat als de Heere hen voor goed de rug toekeerde, zij zouden er het zwijgen aan moeten toedoen.

Maar nu heeft God Zichzelf vastgelegd, en dat wel door ons Zijn Woord zwart op wit te geven, en daar is Hij altijd door het geloof op aan te spreken. Er staat o.a. geschreven, dat er geen verdoemenis is voor diegenen, die in Christus Jezus zijn, die niet naar het vlees wandelen, maar naar de Geest.

„Ik, Paulus heb het geschreven met deze mijne hand.” Wat moet er in het hart van Onesimus wel niet omgegaan zijn, toen hij deze woorden las. Want zijn geweten getuigde tenslotte toch tegen hem, dat hij de schuld gemaakt had. En nu stelde Paulus zich garant, dat het volkomen in orde komen zou. Nu kon hij gerust zijn.

„Ik, de HEERE, heb het geschreven met deze mijne hand”.

Zo mogen wij het nu ook zeggen. Wat krijgen deze woorden dan een rijke inhoud. Want alleen de naam „HEERE”, daar gaat al een prediking van uit. Deze Naam toch zegt, dat Hij de Getrouwe is, dat Hij nooit herroepen zal wat Hij eenmaal heeft gesproken, wat uit Zijn lippen ging blijft vast en onverbroken. Alle vlees is als gras, en alle heerlijkheid des mensen is als een bloem van het gras, maar het „Woord des HEEREN - het geschreven Woord- dat blijft tot in der eeuwigheid.”

Voor velen heeft dat Woord geen betekenis. Het is hun onbekend, en belangstelling heeft men er in het minst niet voor.

Weer anderen kennen het Woord wel, zij lezen het ook, maar het zegt hun niets.

Hoe zou dit toch komen?

Dit komt, omdat zij geen schuld hebben! Als Onesimus geen schuld gehad had, dan had hij het misschien wel mooi gevonden van Paulus, dat hij zoveel voor een ander over had, maar hij was er zelf niet bij betrokken geweest.

Zo is het nu ook geestelijk. Als er geschreven staat dat de Heere Jezus Christus betaald heeft, wat Hij beloofde, en dat door Zijn Boogwerk de Schuld des volks uit Gods boek gedaan is, dan kan men dat aanhoren en lezen en ook nog mooi vinden, maar men is er zelf niet bij betrokken. Zij worden er niet koud of heet van, helaas.

En hoevelen zijn er niet, die daar hun beeld in zullen moeten zien. Mijn beste vrienden en vriendinnen, is dat bij jullie ook het geval? Jullie groeien op onder de verkondiging van het evangelie. Je draagt het zwart op wit met je mee. Doch hebben jullie de inhoud daarvan ooit wel eens recht gelovig leren verstaan? Of moeten jullie zeggen: Neen! Komt dit dan omdat jullie je schuld niet gevoelen? Ga eerlijk met jezelf om, en onderzoekt het eens voor het aangezicht van God. Want je eeuwig wel of wee is er mee gemoeid.

Of is jullie geweten ontwaakt? Dan kun je niet rustig meer leven. Dan worden de zonden jullie ordentelijk, dat is in orde voor de aandacht gebracht. Je kunt je boze daden, woorden en gedachten dan ook niet meer afschuiven op een ander. Je hebt ze tenslotte zelf bedreven.

En betalen kun je nooit. Goed maken kun je het ook nooit. Als God met je in het recht zou treden, dan was het voor eeuwig verloren. En dan is verloren „verloren”. Je kunt met dat vreselijke woord geen twee kanten uit. Je moet dan sterven, en sterven betekent God ontmoeten. Wie kan bestaan? Niemand die leeft.

Als je vanuit deze noodsituatie, waarin je dan verkeert, lezen mag, dat er bij de Heere vergeving is voor een ieder, die zijn zonden belijdt en laat, omdat Christus heeft betaald, je kunt je ogen niet geloven, dat dat nu ook voor jou geschreven staat.

Ja, zo wordt dat beleefd, als het geschreven Woord toegepast wordt aan je hart. Dan wordt het ook gelovig aanvaard. Dat geeft alleen maar verwondering.

Ik moet weer stoppen. Tot de volgende keer. Jullie aller vriend Ds. H. C. v.d. Ent.

Plaats Uw familiebericht in „Bewaar het Pand”

TERUG NAAR DE NATUUR

à f 12,50

(verzendkosten inbegrepen).

De natuurgeneeswijze neemt een steeds grotere plaats in en geen wonder wanneer U de fantastische resultaten verneemt van hen: die één van de meer dan 40 verschillende kruidenrecepten bestelden, o.a. maag, maagzweer, niersteen reumatiek, gewrichtsreuma, schildklier, slapeloosheid, suiker, spataderen, vermagering, zenuwen, enz. enz.

Alle soorten, zijn verpakt in kuren voor een maand

Vermeld wel duidelijk welke soort U wenst.

NIEUW!!!

De soorten vermagering, zenuwen en vochtafdrijvend, nu ook in tabletvorm Maandkuur f 15—

Drogisterij

SIKKING

Barvoetestraat 5
Haarlem
Tel. 023 - 312892
Giro 190609

Rustoord

„Repos Ailleurs”

te Driebergen heeft weer kamers vrij voor hen die er uit moeten voor rust, om wat op te knappen. Huiselijke sfeer en geen T.V. of radio.
Tel.: 03438-2466

HOTEL

DREYEROORD - OOSTERBEEK

Telefoon 085-333169

Het hotel waar mevrouw zich „uit” - en mijnheer zich „thuis” voelt.

Voor bijbels, boeken en muziek

is LINDENBERG uniek!

Grote voorraad

Snelle levering

ook van de allernieuwste uitgaven

Lindenberg's
boekhandel

Slaak 4 - 8 (postbus 4209)

ROTTERDAM 16

(Uw bestelling ongefrankeerd: antwoordnummer 77).

Voor al Uw

★ BOEKEN

★ BIJBELS en

★ PSALMBOEKEN

Beleefd aanbevelend

BOEKHANDEL

VAN LEEUWEN

POSTBUS 39, URK - TELEFOON 05277 - 1783

B.G.G. 05250 - 1531

DRACHTEN

Van de vereniging voor Christelijk onderwijs op REFORMATORISCHE grondslag in Oost-Friesland te Drachten,

gaat een lagere school uit. De 82 leerlingen komen tot één en een kwart uur afstand naar de school om onderwijs te ontvangen naar schrift en belijdenis.

De ouders, waaronder niet vele rijken en edelen, kunnen de zéér hoge vervoerkosten niet alleen opbrengen. Wij hebben meer schouders nodig, die mee willen dragen.

Daarom willen wij u vriendelijk vragen om steun voor onze kleine gemeenschap.

Een ieder die zich opgeeft als donateur hopen we ieder jaar, als de Heere het geeft, op de hoogte te houden van de gang van zaken.

Het bestuur.

sekretariaat

Stationsweg 59

9201 GH DRACHTEN

(Fr.)

tel. 05120-19839

penningmeester vervoer

Wijtingerwei 9

OLDEBOORN

postgiro: 38.04.886

bank: RABO „Boorneschouw”

banknummer: 34.83.07.403

giro bank: 858790

Johannes Calvijschool

Duivenwal 300, VEENENDAAL

Het bestuur van de Vereniging tot het verstrekken van Schoolonderwijs op Reformatorische Grondslag, vraagt met ingang van 1 augustus a.s. in verband met vervroegde uittreding een

HOOFD

De schoolvereniging gaat uit van de Christelijke Gereformeerde Kerk en de Gereformeerde Gemeente Syn. te Veenendaal.

De school wordt, behalve door kinderen van bovengenoemde kerken, ook bezocht door kinderen uit andere kerkgenootschappen van de Gereformeerde Gezindte. De school telt momenteel 6 leerkrachten. Sollicitanten dienen volledig in te stemmen met Gods Woord en de daarop gegronde belijdenisgeschriften en ambitie te hebben om op enthousiaste wijze leiding te geven aan verantwoorde onderwijsvernieuwing op een reformatorische school.

Sollicitaties, vóór 23 maart a.s. aan de secr. dhr. A. Polder, Regentesselaan 58, 3905 GX Veenendaal. Inlichtingen bij het h.d.s. dhr. C. G. Mijnders, tel. 08385-12480 (privé), 10680 aan de school.

Opnieuw verschenen!

Georgi Vins

Getrouw tot in de dood

278 pag. prijs f 10,— excl. porto.

Een boek dat een uitstekend inzicht verschaft over de omstandigheden der Russische Christenen onder communistische heerschappij.

Te bestellen bij:

St. de Ondergrondse kerk

Antw. nr. 80 (in open enveloppe, géén postzegel)

3700 VB Zeist.

Giro: 249300 voor giften en bestellingen

Ontvangt u onze maandelijks gratis Nieuwsbrief al?

Ds. J. D. Barth: Onze Nederlandse Geloofsbelijdenisgeschriften.....	f 49,95
Groen van Prinsterer: Handboek der Gesch. van het Vaderland	f 90,-
Om het eeuwig welbehagen. Rouwdienst en toespraken (door Ds. F. Mallan, Ds. M. van Beek en Ouderling Gunter) bij de begrafenis van David Hage met 10 brieven	f 7,95
Ds. G. H. Kersten: Een getrouw woord, 19 meditaties uit het Oude Test. en 41 uit het Nieuwe Tes. met overdenkingen voor de feestdagen en vrije stoffen.	f 37,50
Beukelman: Catechismusverklaring in nieuwe druk f 85,- na 15 maart	f 97,50
Jac. Koelman: Drieërlei Catechismus (Vervolg op plichten der ouders)	f 22,-
Ds. Campbell: herinneringen van een pelgrim	f 19,90
Ds. D. A. Detmar: Gods vrijmachtige genade aan een zondaar verheerlijkt. De levensweg van een trouwe Godsgezant eenvoudig beschreven in 10 brieven in prachtband f 16,90. Idem: De keus van Ruth.	f 5,95
Ds. J. van Amstel: Getraind en wel	f 13,75
Ds. Pieter van Dijke: Zijn veel bewogen leven en arbeid. Tot. versch.	f 15,75
Ds. W. Eversdijk: Des Heeren lof, verkondigd uit de mond der kinderen. Tot. versch.	f 13,75
W. Huntington: Het Koninkrijk der Hemelen ingenomen door gebed	f 18,75
Bunyan: Al de werken in 4 prachtbanden waarvan 2 delen zijn verschenen. Per deel f 55,-. Na verschijning deel 3 en 4 f 65,- per deel.	
Th. van de Groe: 48 lijdenspredikatiën f 95,-. Idem: 14 Biddag preken f 22,50. Idem: 16 Biddagpreken f 29,50. Idem: De genezing van de blinde Bartimèüs	f 18,50.
Ds. M. Hofman: Alzo hebt Gij Uw volk geleid (26 Meditaties)	f 23,90

Goede en verantwoorde lektuur!

Geesje Vogelaar-v. Mourik: Daniël en Laurens. Idem Annemieke en Daantje	f 6,95
L. Janse: Toen de dijken braken	f 6,95
C. van Rijswijk: Bas en zijn twee vrienden e.a.	f 14,90
E. Gerdes: Roza Fluweeltje f 15,90. Idem: De speelman op de Wildenborch	f 14,90
B. de Graaf: Anne Co trilogie	f 29,50
A. Tuinman: Jobbe f 5,40. Idem: Uit het leven van Kees Berendse	f 6,90
Idem: Eén dorp en toch twee f 14,90. Idem: Om 't eeuwig welbehagen	f 7,50
Joh. G. Veenhof: Mannen van het buitenspoor f 16,90. Idem: Schoten klonken in het nachtelijk bos f 19,90. Idem: Kinderen van de boswachter f 10,90. Idem: Vlamme horizon f 14,90	

HET ADRES VOOR AL UW GOEDE EN VERANTWOORDE BOEKEN
VOOR JONG EN OUD, KERK EN SCHOOL

UITGEVERIJ-BOEKHANDEL G. KOOL

Stationssingel 50, 3901 XK Veenendaal. Telefoon 08385-13978 postgiro 280572.
Bank: Rabobank Veenendaal, bankrekening 36.51.10.191, antwoordnummer 77.
Correspondentie-adres: Postbus 177, 3900 AD VEENENDAAL.